

HÍRLEVÉL

2023. június 13. 19. évfolyam 14. szám

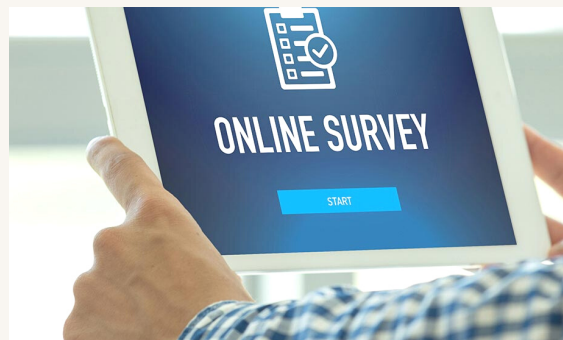
Egy éves a Turizmus Konjunktúra Index /2. oldal

A munkaerő! /4. oldal

Árak az égben /5. oldal

**T4T
/7. oldal**

TARTALOM

Szövetségi Hírek

2. oldal

- Egy éves a Turizmus Konjunktúra Index
- Plan'Eat rendezvény
- Tourban zárókonferencia

Tag- és társszervezeti Hírek

3. oldal

- EPR tarifarobbanás
- PÁTOSZ
- MGYOSZ Csúcstalálkozó

Külföldi Hírek

4. oldal

- A munkaerő!

5. oldal

- Árak az égben
- Ez milyen állat?
- Légtérharc
- Vendéglátás a kiskereskedelemben

6. oldal

- Érkezik Japán
- Véletlen vagy trendváltás?

Uniós Hírek

- Fenntartható élelmiszer-rendszerek

7. oldal

- T4T
- Csomagolás
- Lehetne iskolatej
- BusinessEurope felmérés

H-1113 BUDAPEST, BOCSKAI ÚT 77-79.
TEL: +36 1 202 5457 / E-MAIL: INFO@VIMOSZ.ORG

Szövetségi Hírek

Egy éves a Turizmus Konjunktúra Index

Szövetségünk megtartotta a Turizmus Konjunktúra Index egy éves fennállásának alkalmából szervezett szakmai konzultációját 2023. június 8-án a VigVarjú Étteremben. Az aktuális konjunktúra indexszámok ismertetését követően az ágazat működési költségei és árai alakulásának, a munkaerőhelyzet aktualitásainak és az ágazat munkaerőpiaci helyzetének témakörét jártuk körbe a GKI, a Makronom Intézet, a Vendéglátók Ipartestülete és az Országos Humánmenedzsment Egyesület közreműködésével. A konzultáción társszövetségeink képviselői és számos újságíró vett részt. A 2022 májusától 2022 decemberéig romló konjunktúra az új energiaár-szabályozásnak és az ennek nyomán elszálló költségek hatásának tudható be. 2023 januárjától konszolidáció kezdődött, ami tavasszal megtorpant, az index azóta májusig stagnálást mutat.

Plan'Eat rendezvény

2023. június 8-án egy interaktív program keretében az ESSRG csapattal közös szervezésben megtartottuk Plan'Eat projektünk bemutatóját, melynek szintén a VigVarjú Étterem biztosította a helyszínt. A rendezvény során rövid előadások keretében a résztvevők átfogó képet kaptak a projektről, az ESSRG által képviselt élő laboratórium és a VIMOSZ közétkeztető munkacsoportjának felépítéséről, tevékenységéről és a várható eredménytermékekről, azok hasznosíthatóságáról. Ezt követően egy workshop keretében a résztvevőknek lehetőségük nyílt a kapcsolatépítés mellett megtárgyalni a tudáshiányok, együttműködés erősítésének kérdéseit.

Tourban zárókonferencia

Május 31. és június 1. között Tallinnban megrendezésre került Tourban projektünk utolsó partnertalálkozója. A 3 évet felölelő, hivatalosan július 15-tel véget érő COSME projekt 7 magyar, összesen 60 nemzetközi kkv-nak segített fenntarthatósági fejlesztéseik megvalósításában. A kialakult jó gyakorlatok terjesztésére készül nemzetközi összeállítás a legjobbakból, ehhez 3 magyar céggel szövetségünk is hozzájárul. A résztvevő városok (Budapest, Tallinn, Amszterdam, Kiel, Barcelona, Dubronvik, Koppenhága) fenntarthatósági törekvéseinek újraértékelése is megosztásra kerül egy kiadványban, a napjainktól távolinak tűnő, még Covid által érintett városi turisztikai helyzetképük kerül összehasonlításra a 2023-as állapotokkal.

Tourban

Tag- és társszervezeti hírek

EPR tarifarobbanás

Hírleveleinkben régóta foglalkozunk az ágazatunkat érintő környezetvédelmi szabályozási témákkal. Az új EPR szabályozás kapcsán is hívtuk fel a figyelmet a regisztrációs kötelezettségre. Ezúttal az MGYOSZ-ban két társszövetségünk, a FÉSZ és a CSAOSZ észrevételeit osztjuk meg, e két szervezettel közösen kormányzati tárgyalásaink az egyszer használatos műanyagok, a csomagolószerek, csomagolóanyagok kezelése és az újonnan kialakuló hulladékkezelési rendszer alakítását illetően.

A **CSAOSZ** felhívja a figyelmet, hogy a Magyar Közlöny 81. számában, 2023. június 2-án, az ígért határidőhöz képest kétnapos késéssel jelent meg a kiterjesztett gyártói felelősség díjtételeit meghatározó miniszteri rendelet. A rendeletben megismert díjak közül a csomagolásokra vonatkozó tételekről megállapítható, hogy azok 1,17-9,79-szeres növekedést mutatnak a környezetvédelmi termékdíj törvényben meghatározott, mindeddig a környezetvédelmi célok teljesítését csupán részben szolgáló és csomagolószerekre alkalmazott díjtételekhez képest. A NAV adatai szerint 2021-ben a csomagolószerek után befizetett 42,5 md Ft termékdíjból hasznosításra nettó 6,9 md Ft kiadással tervezett az állami költségvetés az OGYHT szerint. Ezzel szemben a csomagoláskibocsátás után számított EPR díjfizetési kötelezettség éves szinten várhatóan a 240 md Ft-ot éri el.

Az élelmiszergyártók (**FÉSZ**) közleménye szerint a koncessziós megoldás hatékony működőképességének megkérdőjelezhetősége mellett nagy érvágást jelent majd a gyártók számára, hogy július 1-től az eddig erre a célra befizetett környezetvédelmi termékdíj összegének a többszörösét, 3-5-ször, bizonyos esetekben akár 10-szer annyit kell majd fizetniük az egyes csomagolóanyagok után. A gyártókat képviselő szakmai szervezeteket sem vonták be a díjtételek kialakításába, így nem világos a költségviselők számára, hogy mi alapján kerültek meghatározásra az új díjtételek, következésképpen az sem látható, hogy érvényesül-e az az európai uniós irányelv, ami szerint csak a tényleges, indokolt költségeket tartalmazhatná a díj. A díjak auditált felülvizsgálatára és jelentős csökkentésére van szükség.

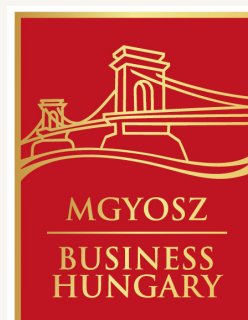

PÁTOSZ

Tudta, hogy magyar cégek továbbra is pályázhatnak Brüsszelbe? Érdekl, hogy milyen közvetlen brüsszeli pályázatok vannak cégének? Hogyan kell pályázni a gyakorlatban? Mire kaphatunk Brüsszelből céggként támogatást? Vállalkozás-zöldítés, környezet és természetvédelem, mesterséges intelligencia, egészségügy, versenyképesség stb. Ezekre a kérdésekre ad válaszokat a közvetlen EU-s pályázati konferencia, mely 2023. június 14-én 10 órakor kerül megrendezésre a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában. A részvétel regisztrációhoz kötött, melyet ezen a [linken](#) elérhető google dokumentum kitöltésével jelezhet.

MGYOSZ Csúcstalálkozó

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége 2023. június 20-án 10:00-kor a Magyar Tudományos Akadémián tartja Gazdasági Csúcstalálkozó-sorozatának következő részét, melynek vendége Lázár János építési és közlekedési miniszter lesz. Részvételi szándékát a következő [linken](#) elérhető regisztrációs adatlap kitöltésével jelezheti.

Külföldi hírek

A munkaerő!

Az USA munkaügyi hivatalának közlése szerint májusban 339 ezer új munkahelyet adtak a munkaadók a munkaerőpiachoz, ami jelentősen meghaladja mind az előző havi 294 ezret, mind a szakértők által megfogalmazott várakozást, a 190 ezret. Mindezek ellenére meglepetésként a munkanélküliségi ráta is megemelkedett 3,4%-ról 3,7%-ra és 885 ezer azok száma, akik 15-26 hétig is munkanélküli státuszban maradnak. A munkahelyteremtés legnagyobb hozzájárulóinak listáját a szórakoztató- és vendéglátóipar vezeti. Az illetékes amerikai szövetség, az AHLA számai szerint több, mint 100 ezer szállodai munkahely betöltetlen annak ellenére, hogy a bérek a valaha volt legmagasabb szinten 23 dollár órabér fölött állnak. A válaszadó vállalkozások 97%-a küzd munkaerőhiánnyal, 49%-uk súlyos munkaerőhiányról tesz említést. Szállodánként átlag 9 fő hiányzik az állományból. A hiányt enyhítendő 75% emeli-emelte a béreket, 64% ajánl nagyobb rugalmasságot munkaidőszervezésben, 36% az egyéb juttatások körét bővíti és ennek ellenére állítja 87%, hogy nem képest betölteni hiánypozíciójukat. Felmérésük szerint a legnagyobb hiány a housekeeping területén adódik.

A legfrissebb adatok szerint Németországban a munkanélküliek száma 2 millió 544 ezerre csökkent, ami 5,5%-nak felel meg. A teljes körű társadalombiztosítással rendelkező foglalkoztatottak száma 34,65 millió, 7,4 millió csökkentett bérezéssel foglalkoztatott, ezekből 4,16 millió csak alacsony fizetett mellékállással, 3,26 millió több mellékállással részesül alacsonyabb ellátásban. A Német Munkaügyi Ügynökség (BfA) legújabb jelentése szerint a vizsgált 1200 foglalkozás közül a legutóbbi 148-ról 200-ra nőtt a szűk keresztmetszetként nyilvántartható foglalkozások száma. E listán is élen járnak a szállodai és vendéglátó szolgáltatások jellemző szakmái.

A Német Munkaügyi Hivatal 487 ezer szakképzési hely felajánlását jelezte, ami 4 ezerrel több, mint az előző évben. Május végéig azonban ezekre az előző évinél 3 ezerrel kevesebben, 356 ezren jelentkeztek.

A Német Munkaügyi Hivatal munkaerőpiaci kutatóintézetének (IAB) vezetője Enzo Weber fejtett ki erős kritikát a szakszervezetek által nyomtatékosan követelt 4 napos munkahét ellen. A legnagyobb német szakszervezeti szövetség, az IG Metal követelése: 4 napos munkahét, kevesebb munka, azonos bér. A munkaadók véleménye: inkább több, mint kevesebb munkaidőre lenne szükség. Weber szerint, a négy napos munkahét változatlan bérrel 25%-os béremelést jelentene, holott aki kevesebbet dolgozik, az kevesebbet is állít elő, ezért nem kereshet ugyanannyit. Nem látja okát, hogy ez a modell megváltoztatható legyen. Bár elképzelhetőnek tartja, hogy akad olyan ágazat, ahol kevesebb munkaidővel lehet hatékonyabban termelni, de ezeket nagyon alaposan meg kell vizsgálni a koncepció végleges bevezetése előtt.

A munkaerőhiány újabb modellek tesztelésére kényszeríti a vendéglátókat Németországban. A müncheni Mahavi catering azzal kezdett foglalkozni, hogy tekintettel óriási központi konyhai kapacitására elkezdte személyzeti problémákkal küzdő vendéglátóhelyek ellátását. Az első sikeres lépések óta már 11 helyen működik ez a szolgáltatás. A legnagyobb vásárlója a Smart Village kongresszusi központ Bogenhausenben. Tehát ennél a megoldásnál nem „szellemkonyháról” van szó, hanem teljeskörű szolgáltatást nyújt külsőként a catering cég.

Az olasz Confcommercio közgyűlésén azt az adatot tették közzé, hogy az olasz szolgáltatási ágazat óriási munkaerőhiánnyal küzd. 2022-höz képest 480 ezer főnyi munkaerő hiányzik főként a turizmusban és a kiskereskedelemben és ez a hiány azt okozza, hogy akár a kereslet 40%-a is kielégítetlen marad.

Árak az égben

Két olasz fogyasztói egyesület is komoly aggodalmát fejezte ki, hogy az utazáshoz köthető ellenőrizetlen áremelkedések nagy veszélyeket rejtnek. A Federconsumatori szerint egy egyhetes üdülés a tengernél vagy a hegyekben, esetleg kirándulójaján egy négy fős család számára 800 euróval kerül többbe, mint az előző évben. A belföldi repülőjegyek 30, a nemzetközi repülőjegyek 45, a kirándulójajók 46, a hotel-szállásdíjak 28%-kal kerülnek többbe, mint az előző évben. A Codacons felmérése szerint a fagyalt 22%-kal, az üdítőitalok 17,1%-kal, a sör 15,5%-kal, az üdülési csomagok 26,8%-kal drágultak. A szervezetek aggodalmát Rómában tartott közgyűlésünk alapján a személyes tapasztalat is megerősíti, nem is szállodákban, hanem házakban kialakított szálláshelyeken a nemzetközi konferencia résztvevői 300-450 eurót fizettek a szállásért egy éjszakára.

Ez milyen állat?

A németországi Domino's pizza nem kíván ellenállni a döner németországi sikerének, beindította chicken döner pizzáját. A koncepcióváltás arra alapszik, hogy Németországban naponta 2,5 millió dönert adnak el.

Légtérharc

A kínai légitársaságok komoly küzdelmet folytatnak újabb útvonalak elfogadtatásáért. Néha ezért áldozatokat is kell hozni. Annak érdekében, hogy az Air China és a China Eastern újabb leszállási lehetőségekhez juthassanak az Egyesült Államokban, a kínaiak elfogadják, hogy az EU által bevezetett orosz légtérzárhat feltételeit a jövőben ők is betartják és lemondanak erről az eddig igénybevetett versenyelőnyről.

Vendéglátás a kiskereskedelemben

Az EHI Kutatóintézet közzétette a kiskereskedelemben lebonyolított vendéglátás forgalmának alakulásáról szóló tanulmányát. A gasztronómiai forgalom 2022-ben rendkívül felgyorsult és elérte a 2019-es szintet, a 10 milliárd eurót. 2023-ra a felmérésben résztvevők 9,2%-os további forgalmonövekedést remélnek, így elérhetik a 11 milliárd eurót. Mindez szinte csodásnak mondható, hiszen 2020-ban 24,5%-kal, 2021-ben 22,8%-kal maradt el a forgalom a 2019 évitől.

Érkezik Japán

Németországban 240 élelmiszerboltban működik a Sushi Circle üzemeltetésében Sushi sziget. Most az egész hálózatot megvásárolta az egyik legnagyobb japán vendéglátó csoport, a Zensho Holding. A 240 Sushi szigeten 700 dolgozót foglalkoztat a vendéglátó lánc és ezen túl még öt éttermet is működtet német nagyvárosokban. A Zensho éves forgalma 5,5 milliárd euró volt az előző évben több, mint 10 ezer üzlettel és ezzel a világ 10 legnagyobb vendéglátóipari szolgáltatója közé tartozik jelenleg. A cégcsoport stratégiai célja a világ elsőszámú élelmiszerszolgáltatójává válni.

Véletlen vagy trendváltás?

A hús lerakattal működő Bäckerei Moll csődeljárást kezdeményezett maga ellen, mivel a túl gyors növekedést a pékség-kávézó lánc nem tudta pénzügyileg kezelni. A folyamatnak 30 szakmunkás tanuló is áldozata lehet. Ugyancsak fizetéképtelenné vált a von Allwörden pékcsalád 20 üzletből álló vendéglátó lánc, a Scoom. Ez a család is a túl gyors növekedés hibájába esett, a Scoomon kívül további 60 üzlete van egyéb láncokba szervezve. A kávézókat és kiskerboltokat üzemeltető Tchibo még nincs ekkora bajban, de a német viszonyokhoz képest a nagyon magas infláció ellenére az idei évben nem ad béremelést dolgozóinak.

Végleges statisztikai számok születtek Észak-Rajna Vesztfália tartomány vendéglátás adatairól a koronajárvány időszakáról. E szerint a kocsmák, bárók, diszkók száma 22,1%-kal 7600-ra esett vissza. Az ezekben dolgozó úgynevezett minijobbal foglalkoztatottak száma pedig egyharmadával 12 300-ra esett vissza.

Uniós hírek

Fenntartható élelmiszer-rendszerek

A FoodServiceEurope csatlakozott 30, az élelmiszerláncot képviselő szervezethez, amelyek az Európai Bizottságnak küldött közös levelükben azt kérték, hogy nagyobb mértékben vehessenek részt a fenntartható élelmiszerrendszerek jogalkotási keretrendszerének (FSFS) kialakításában. A szövetség hisz abban, hogy a fenntartható élelmiszer-rendszerek csak olyan támogató politikán keresztül valósíthatók meg, amely valóban holisztikus, összehangolt, harmonizált, közösen kialakított, befogadó és tudományos alapokon nyugvó.

T4T

Az egységes piac 30. évfordulójáról szóló, nemrégiben kiadott bizottsági **közlemény** hangsúlyozta, hogy az egységes piac akadályait, különösen a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás előtt álló akadályokat el kell hárítani. Ezt követően a DG GROW nemrégiben felmérést indított, hogy meghatározza azokat a kézzelfogható problémákat, amelyekkel a turisztikai ökoszisztémában működő vállalkozásoknak az EU egységes piacán való működés során szembe kell nézniük. A kérdések a határokon átnyúló szolgáltatások nyújtásával, valamint a munkaerővel kapcsolatos kihívásokra összpontosítanak. A felmérés július 17-ig lesz elérhető, amelyet ősszel a DG GROW által szervezett workshop követ. Kérjük érdeklődő tagjainkat, hogy a **felmérés kitöltésével** segítsék az eredményesebb EU-s szabályozás kialakítását, új kezdeményezések beindítását.

Csomagolás

Az Európai Parlament Környezetvédelmi Bizottsága, az ENVI csaknem 3 ezer módosító javaslatot tárgyal az EU csomagolásra vonatkozó szabályozás tervezeténél. A tervezetről szeptember 20-án lesz szavazás a szaktanácsban és október 3-ára tervezik a plenáris szavazást. Ennek ellenére Magyarországon már véglegesnek gondolt jogi szabályozások születtek.

Lehetne iskolatej

Az Európai Bizottság jóváhagyta ez évre is az iskolai zöldség-, gyümölcs- és tejprogramok előfinanszírozását.

BusinessEurope felmérés

A korábbi eszmecsere és az oktatási és képzési munkacsoportban folytatott megbeszélések után a BusinessEurope, az európai munkaadói szövetség most elindítja a munkaerő- és készséghiányról szóló felmérését. Ez a felmérés segítséget fog nyújtani abban, hogy jobban megértsük a munkaerő- és készséghiány jellegét a vállalatok szemszögéből, valamint a vállalatok által a hiány kezelésére tett intézkedéseket. Ezek az információk hasznos információkkal szolgálnak majd a készségekkel kapcsolatos folyamatos munkánkhoz, többek között a készségek európai évével kapcsolatban. A felmérés ezen a **linken** érhető el, a jelszó: 2023shortages, kitöltése körülbelül 15-20 percet vesz igénybe. A felmérés június 30-ig elérhető, a válaszokat ezt követően összesítjük és anonimizáljuk.